

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane
 „ „ „ pe 1/2 de an 5 cor.
 „ România și străinătate pe an 14 frc.
 „ „ „ „ pe 1/2 an 7 „

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte
 etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la
 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte
 8 cor., de aci în sus 10 coroane

Correspondențele să adresează redacțiunii
 „FOAIA DIECEZANĂ“
 iar banii de prenumerațiune și inserțiunile la
 ADMINISTRAȚIUNEA
 Librăriei și Tipografeii diec. în Caransebe

3174 Ss. ex 1906.

Notă oficială

Reuniunea învățătorilor români dela școlile confesionale gr. or. din dieceza Caransebeșului își va ține adunarea generală din anul acesta în Băile Herculane la 24 și 25 August stilul v. a. c.

Deci aducându-se aceasta la cunoștință publică, învățătorii noștri și învățătoarele dela școlile noastre se îndatorează a lua parte la adunarea generală, iară comunele noastre bisericesti să plătească învățătorilor și învățătoarelor noastre competențele lor spre acest scop.

Caransebeș, în 17 August 1906.

FILARET MUSTA m. p.

Arhimandrit, Vicar episcopesc.

Învățătorii noștri la Băile-Herculane

Joi în 24 August a. c. se vor întruni învățătorii noștri în adunare generală la Băile Herculane. Se vor aduna spre a-și da samă despre munca de un an întreg, depus pe altarul culturii naționale, de al cărei gregari s'au angajat cu trup cu suflet.

Momente de sfânt entuziasm va cuprinde sufletele lor, văzându-se față în față cu colegii lor, cu cari au să împartă soarta lor, cu cari au să împartă pâinea lor amară. Și nu o caldă strângere de mână se va simți atunci, când după un an întreg se vor vedea iarăș la o zi de odihnă, după ce oboseți de munca unui an întreg au depus pentru un timp relativ scurt jugul greu al vocațiunii, al datorinței de învățător, pentruca curând iarăș să-l ridice.

Adunarea generală a Reuniunii învățătorilor este ziua așteptată de împreună prăznuire a aceloră, cari cu sufletul împăcat de împlinirea conștientioasă a datorinței lor, vin să-și iee răs-plata binemeritată, eventual să-și câștige nouă cunoștințe pentru viitoarea lor muncă de titan, ce se cere azi dela dascălul din sat.

Brav condusa această Reuniune, ea arată azi un spor remarcabil. Ni-o spune raportul comitetului, raportul cassarului, raportul bibliote-carului.

Lăsăm să urmeze pe numărul viitor raportul general al comitetului.

Cărți nouă pe terenul istoriei bisericesti

II.

Istoria bisericii Românilor din Dacia Traiană (44—678 p. C) de G. M. Ionescu, volumul I. București 8° 906 pag. XXXIII + 532.

De un timp încoaci am avut deosebita fericire a vedea diferite opere istorice publicate și din sfera istoriei bisericesti a Românilor.

Istoria bisericii Românilor de G. M. Ionescu este istoria religioasă a unui popor, a unui neam întreg, care are aceeași origine, aceeași limbă și aceeași religie. Ea cuprinde fazele prin cari a trecut creștinismul românesc la întregul grup al Latînilor din Răsăritul Europei, cu specială privire asupra bisericii Românilor din Nordul Dunărei. Materialul bogat adunat de autor în timp de 12 ani de muncă neîntreruptă și conștientioasă e grupat într-o operă mare menită a apărea în zece volume, din care face parte volumul de față, care a avut fericirea deosebită a vedea lumina zilei prin tipar din bunăvoința On. Domn ministru de culte Mihail Vlădescu al Romaniei, cui i-e și dedicat acest volum prim.

Acest volum cuprinde originea creștinismului la Români, dela anul 44 după Cristos, de când Apostolul

Andrei și discipulii lui au plantat primele sămânțe ale creștinismului în Schitia, Dacia și Sarmatia română până la anul 678, când Bulgarii au invadat prin aceste țări.

În tractarea materiilor e condus de sistemul cronologic, deși când a venit timpul înființării primelor Episcopii și Mitropolii ale Illyricului, adică a Daciei Aureliane și Macedoniei, n'a putut să urmeze strict sistemul său de expunere, deoarece cestiunea deveni prea vastă, iar pe de altă parte și izvoarele istorice lipsau.

În tractarea originilor creștinismului la Români s'au întâmpinat din partea Dlui G. M. Ionescu atâtea greutăți și pedici, încât numai aceia ce se ocupă cu istoria poporului român din acest period îi vor crede; lipsa materialului istoric prezintă dificultăți grele de învins, când voia să pună o ordine continuă a storiisilor. Fragmentele istorice imperfecte, totdeauna concise, adeseori obscure, iar câte odată contrazicătoare, au silit pe autor a raționa, a compara, a emite conjecturi, cari neputând fi așezate în clasa faptelor, în lipsa monumentelor istorice pozitive, — le-a suplinit prin studii cu caracterul probabilității, — cari cu timpul vor deveni verități istorice.

Pe lângă aceste dificultăți, extrem de grele și puțin învingibile, iar uneori imposibile chiar, s'au mai adăugat și altele, de exemplu: lipsa cărților de consultat și pe cari nu le-a putut afla nici la Biblioteca Academiei Române nici în alte biblioteci private. Căci biblioteca Academiei Române din București, atât de bogat înzestrată cu o mulțime de lucrări științifice rari, este departe de a fi completă întru cât privește și operele istorico-bisericești ale marilor teologi ai Apusului.

Pentru a arăta fazele prin cari a trecut creștinismul la Români, a început tractarea „Istoriei bisericești Românilor“ cu periodul antecreștin, formând astfel partea introductivă a lucrării cu religiunea vechilor Scythi (513 a Chr.) precum și a Geto-Dacilor.

Cu privire la împărțirea istoriei trebuie să spunem, cumcă dl G. M. Ionescu s'a abătut întru câțiva dela calea obicinuită până acum, nu s'a servit de evenimentele politice-naționale, cum ar fi trebuit în alte circumstanțe, — ci de epocile bisericești universale, marcate de ordinar prin mari evenimente și cari au avut și asupra bisericești Românilor o influență covârșitoare.

Spre a ilustra mai precis conținutul operei dlui Ionescu, ne permitem a indica mai la vale și cuprinsul, așa după cum se tractează în această operă de mare valoare pentru literatura istorică a bisericești române.

1. Periodul antecreștin pag. XVIII.
2. Înfirmântarea regilor la Scythi și a Episcopilor la Români pag. XIX.
3. Frăția de sânge la Scythi și Frăția de cruce la Români pag. XXII.
4. Obiceiuri dacice comparate cu ale Românilor pagina XXIV.

5. Viața religioasă a Geto-Dacilor comparată cu aceea a Românilor pag. XXVIII.
6. Relațiunile dintre Stat și Biserică la Români în comparație cu cele ale Geto-Dacilor pag. XXX.

Partea I: Istoria bisericești Românilor din Dacia Traiană 44—325 după Cristos.

- Cap I. Originile creștinismului la Români după tradițiuni și legende. Considerațiuni generale pagina 4
- „ II. Creștinismul Sarmatilor, Dacilor și Scythilor pag. 36.
- „ III. Predicarea Apostolului Andrei și a discipulilor lui în Dacia pag. 46.
- „ IV. Cucerirea și colonizarea Daciei de Romani (102—117) pag. 51.
- „ V. Vechimea creștinismului în Dacia după colinde pag. 77.
- „ VI. Vechimea creștinismului în Dacia după scriitorii vechi pag. 95.
- „ VII. Martirii Daciei Traiane pag. 115.
- „ VIII. Retragerea legiunilor și administrațiunii romane din Dacia a 270 p. Chr. pag. 128.

Partea a II-a: Biserica Scythiei (Dobrogei) a 44—825 d. Cristos.

- Cap IX. Istoricul cestiunei despre predicarea Apostolului Andrei în Scythia pag. 149.
- „ X. Scythiile de cari vorbesc istoricii și geografii vechi pag. 157.
- „ XI. Dovezi despre predicarea Apostolului Andrei în Scythia pag. 199.
- „ XII. Tradițiunile bisericești despre predicarea Apostolului Andrei și a discipulilor lui în Scythia și în Dacia pag. 212.
- „ XIII. Biserica Eparhiei Scythiei 44—325 pag. 225
- „ XIV. Vechimea creștinismului după descoperirile arheologice: Bazilicile cu criptă. Forensis și Coemeteriales.

Partea a III-a: Creștinismul și viața bisericească a Românilor din Illyric (Dacia Aureliană și Macedonia) 44—451 p. Chr.

- Cap XV. Considerațiuni generale pag. 251
- „ XVI. Răspândirea creștinismului în Illyric pag. 260
- „ XVII. Episcopiile din dreapta Dunărei cu episcopiile lor pag. 268.
- „ XVIII. Cearta penru Illyricul oriental pag. 306.
- „ XIX. Biserica Românilor din Dacia Traiană (325—340) pag. 319.
- „ XX. Martirii Gothiei (Daciei Traiane) pag. 342
- „ XXI. Români au fost încreștinați înainte de invaziunile: Goților, Bulgarilor. Terminologia este absolut de origine latină pag. 384.
- „ XXII. Dacia Traiană sub stăpânirea Hunilor (375—450) pag. 413.
- „ Biserica Scythiei (325—450 p. Chr.)
- „ XXIII. Episcopiile Mitropoliei Scythiei pag. 439.
- „ Biserica Illyricului (450—537 p. Chr.)

„ XXIII. a) Sinodul al IV-lea ecumenic din Chalcedon și importanța lui pentru istoria bisericii Românilor din Illyric pag. 457.

Vitelian cu Românii apără ortodoxia p. 468.
Biserica Daciei Traiane (451—537 p. Chr.

„ XXIV. Organizațiunea Bisericii Române pag. 482.
Biserica Scythiei (451—537 p. Chr.) p. 484.

Partea a IV-a: Biserica Iustinianei Prime. (537—678 p. Chr.) pag. 499.

Cap XXV Considerațiuni generale. Arhiepiscopul Iustinianei Prime. Biserica Daciei Traiane față de Slavi până la invasiunea Bulgarilor. Alipirea Arhiepiscopatului de Tesalonic la Patriarhia Constantinopolului etc. p. 511.

Întru cât dlui G. M. Ionescu i-a succes a rezolvă conștiințios temele propuse, critica binevoitoare se va pronunța cu competență cuvenită de către acel bărbat istoric, carele va lua asupra-și sarcina de a vorbi despre această operă de mare valoare pentru biserica noastră.

Noi cei cu mai puține cunoștințe să grăbim a sprijini pe autor în tendințele sale prin procurarea acestei opere, făcându-i accesibilă edarea și a celorlalte volume pe cari le așteptăm cu mult dor.

Astfel vom avea și noi mult așteptata istorie bisericească univervală a tuturor Românilor pe baze sigure, ca și celelalte neamuri europene. Iară noi în tineretul bisericesc vom avea descrise fazele prin cari a trecut biserica noastră greco-orientală spre mângăerea sufletelor noastre, ferindu-ne de scrierile și părerile, tendențioase ale dușmanilor neamului nostru! Dece Atotputernicul Dumnezeu, ca în casa fiecărui preot să vedem această carte de mult așteptată spre mândria neamului nostru.

Autorului G. M. Ionescu îi implorăm darul providenței divine, ca să-i lungească șirul anilor vieții sale, ca să ne învrednicească a ne da în tipar în scurtă vreme și celelalte volume din mult așteptata operă a sa. Se capătă la autor, la Librăria diecezană în Caransebeș și la subscrisul în Lugoj cu prețul de 12 coroane ediția de lux, în ediția ordinară cu 10 cor.

Comunicare de Emilian Micu preot.

Pelegrinaje la Mănăstirea dela „Izvor“

Opera Dumnezeirii contiuuă și progresează.

În timp de grea cercare, în timp când corifeii științei moderne, fără multă vorbă pun religiunea creștină în rând cu alte invențiuni ale spiritului omenesc, în timp când biserica lui Hristos este atăcată din partea mai multor curente bolnăvicioase, cum de exemplu curentul ateismului, curentul materialismului, și al neconfesionalismului: tocmai atunci adevărul dumnezeesc, ca și un soare, după ce norii îl impresoaară oprindu-i pe un moment strălucirea razelor sale, ime-

diat după ce dispar norii cari mai nainte îl întunecaseră, cu mai multă putere își revarsă razele binefăcătoare, încât vatămă ochii tuturor celor ce caută a-l întuneca. Cu drept cuvânt dară putem zice: biserica se va lăți și va stă până la finea veacului, iar porțile iadului, adecă toți cari îi stau în contră, nu o vor birui.

O vie și evidentă dovadă despre tăria credinții creștine și păstrarea așezămintelor noastre bisericești, ne-au dat și credincioșii din comuna *Herendești*, în frunte cu păstorul lor sufletesc, tinărul părinte *Corneliu Biro*, cu ocaziunea serbării Schimbării la față a Domnului nostru Isus Hristos. Căci cu bucurie duhovnicească vin a aduce la cunoștința On. public, că tocmai în preseara sărbătorii deodată apar în număr de peste 200 bărbați, femei, iară cântăreții sub conducerea bunului învățător, *Alexandru Novac* în cântarea imnului bisericesc: „Schimbatu-te-ai la față în munte“, cu crucea care tronează d'asupra flamurilor, vin cu scopul mântuirii și spre a da laudă și mulțumită lui Dumnezeu, ca niște ostași buni ai lui Hristos, arătând publice că pe dușmanii și răuvoitorii bisericii lui Hristos, îi pun sub picioare.

Subscrisul i-a întâmpinat cu aceeași dragoste, cu care au venit, salutându-i de bunăvenire.

După aceea întrunindu-se cu toții, am făcut vecernia sub cerul liber dinaintea bisericii Mănăstirii.

Nu mult după săvârșirea serviciului de sară de odată ne pomenim că apare altă procesiune, anume a credincioșilor din comuna *Jidovini*, întruniți la o altă cu cei din *Silagi*, în frunte cu părintele *Alexandru Ogârlaciu*.

Încă de dimineața în ziua premergătoare a serbării au mai fost venit un număr de 30 credincioși din *Gladna-Română* în tractul Făgetului.

Accastă privește fii destul de încântătoare, dar regret că pe atât și de întristătoare, din cauza spațului mic, atât al bisericii cât și al modestei case primitive, care nu-i putea cuprinde, ci unii fură nevoiți a stă toată noaptea în ploaie. Dimineața, orele două după miezul-noapții împreună cu părintele *Biro* am făcut utrenia. Cântările cu multă pietate fură executate de cântăreți din *Herendești* sub conducerea d-lui învățător *Novac*. Slujbele particulare ale credincioșilor au fost făcute din partea părintelui *Ogârlaciu*.

Fruptul acestor slujbe au fost peste 100 cor. După terminare și după un modest dejun, ambele procesiuni s'au întors la ale sale în frunte cu conducătorii lor sufletesci.

Înainte de plecare subscrisul a ținut un mic cuvânt în care a făcut un mic comentariu la una din cele 9 fericiri și anume: la „fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema“. Îi îndeamnă mai departe a da ascultare păstorilor lor sufletesci, a trimite pe fiii lor la școală și a nu cârți asupra învățătorului, când în caz de lipsă aplică pedepse morale. În fine laudă virtutea preoților *Biro* și *Ogârlaciu*, pentru deosebita lor dragoste ce o au către

sfintele noastre așezăminte și către credincioșii lor încredințați. Ambii preoți, atât părintele Ogârlaciu din Jidovini, cât și părintele Biro din Herendești, făcând reflexiune la modestele mele cuvinte, fiind adânc emoționați, în termeni foarte calduroși au mulțumit urându-mi de bine ca întreprinderă Mănăstirii pe care și frăția lor o salută cu multă dragoste să o vedem terminată.

Astfel fû petrecută la noi ziua Schimbării la față a Domnului nostru Isus Hristos. Fie dară, ca aceste exemple de pietate să servească și altor păstori sufletești, cum și a credincioșilor de sub păstorirea lor.

Iar frații în Hristos și părinții Alexandru Ogârlaciu din Jidovin și tinărul Cornel Biro, care nu de mult a intrat în via Domoului, să lucreze lucrul mântuirii și al fericirii vecinice a credincioșilor, aibă acea mângăere sufletească, că deși nu vor putea ajunge la scopul lor dorit, adică la crearea unui spirit nou de viață duhovnicească a credincioșilor lor, totuși frăția lor luptă din reputeri către acea țintă finală și sublimă a noastră a preoților, spre a împacă lumea cu Dumnezeu.

Fie Doamne ție!

Mănăstirea dela Izvor în 8 August 1906.

Macarie Gușcă

călugăr-ierodiacon.

Un institut de fete folositor

— „Institutul model“ de fete din Turnu Severin —
(Directoară Dna Maria P. Mărinescu, licențiată în filologie).

Primum dela direcțiunea acestui institut un prospect, în care vedem, că elevelor se împărtășește cu multă sirguință totul ce între împrejurările pretențioase ale zilelor noastre se reclamă dela temei și mamele de mâne, atât ca educație, cât și ca cultură și economie. Este încă unul din acele institute folositoare, de cari noi Românii numai puține avem cu bază solidă și conducere serioasă și uman îngrijite. După cât știm, de un timp încoaci avem și din Bănat câteva eleve în acest Institut, în care față cu elevele dela noi Direcțiunea face remarcabile *favoruri*.

Dăm în următoarele unele amănunte din acest prospect.

Instrucțiunea

1. **Liceul.** Elevele, cari dorește a urmări cursurile de liceu, se pot înscrie în clasele corespunzătoare studiilor lor anterioare; **aceste cursuri sunt complete dela clasa I și până la clasa VIII, cursul superior având câte trele secțiunile: reală, modernă și clasică.**

Elevele urmează cursurile după programa oficială, iar la finele anului vor depune examen înaintea unei comisii numite de Minister. **CertIFICATELE ASTFEL DOBÂNDITE SUNT ECHIVALENTE CU CERTIFICATELE ȘCOLILOR PUBLICE ALE STATULUI.**

Personalul didactic, care va predă aceste cursuri, este compus din profesori titrați dela școlile statului și din profesoare streine numai cu titluri academice.

II. **Cursul facultativ** are de scop să dea elevelor o cultură generală, după o programă specială aprobată de Ministerul Căltor și Instrucțiunii.

Nu înțelegem, ca mulți alții, ca în Cursul facultativ să se predea în mod superficial Franceza, Germana, Pianul și atâta tot. Ne gândim, ca cunoștințele ce le vom împărtăși elevelor, ce vor urmări acest curs, să le folosească mult în viața de toate zilele.

De aceea socotim, că vom răspunde unei trebuințe adânc simțite dând, cu strictetă, atențiune direcțiunii practice, privind toate chestiunile relative la menaj. Astfel, se va da toată îngrijirea:

1. **Limbei române.**

2. **Limbilor moderne: franceză și germană.**

3. **Lucrului manual,** care va fi predat de 2 profesoare specialiste: se va învăța, în special, lîngeria, broderia, etc.

4. Pianul muzica vocală, desenul, pictura, dansul, gimnastica, vor ocupa un loc însemnat împreună cu gospodăria și tot ce este necesar unei viitoare bune mame de familie.

5. **Economia casnică** (Igienă, Curs de bucătărie, Curs de spălat și călcat, etc.)

Deosebit de acestea, elevelor Cursului facultativ se vor predă:

Religia.

Istoria Românilor.

Geografia României.

Aritmetică practică și Contabilitate.

Pentru detalii a se adresa Direcțiunii la „Institutul Model“ în Turnu-Severin.

Adunarea învățătorilor la Băile Erculane și Excursiunea la expoziția din București

La multele întrebări, ce ni se fac din toate părțile, răspundem amănunțit și definitiv următoarele:

I

Adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor români dela școalele confesionale gr. or. din dieceza Caransebeșului“ se va deschide, cu chemarea Duhului sfânt în biserica gr.-or. română din Băile Erculane, **Joi în 24 August (6 Septembrie) a. c.** la 2½ ore după amiază.

Ședința a doua și ultimă a numitei Adunări generale se va țineă **Vineri în 25 August (7 Septembrie)** înainte de amiază.

Membrii Reuniunii, cari iau parte la Adunare, au se sososească în Băile Erculane cu trenul, ce pleacă din Timișoara Joi dimineața la 8 oare și ajunge la Băile Erculane la 1

oară după amiază. (Cu acest tren au legătură trenurile, ce pleacă **dimineața** la 2 oare și 25 minute din Oravița, la 3 oare și 30 minute din Vârșeț, la 3 oare și 40 minute din Bocșa Montană și la 3 oare și 30 m. din Margine).

Participatorii la Adunare au să se anunțe pentru cvartir d-lui Nicolae Nestoroviciu proprietar în Herkuleszfürdő. Terminul de anunțare sa prelungește până Marți în 22 August 4 Septemvrie). Cvartire se vor căpăta de persoană dela **una** coroană în sus.

Drumul dela gară până în Băi, la cvartir, se va face în trăsură cu taxa de 2 cor. pentru 4 persoane cu cofere de mână, ce au să fie provăzute cu numele proprietarului.

Participanții vor avea în Băi favoruri și la mâncări.

Favorul de călătorie pe calea ferată ungară încă nu ne-a sosit. În caz de sosire îl vom distribui prin oficiile protopresbiterale concernente.

II

Adunarea generală se va încheia Vineri în 25 August (7 Septemvrie) înainte de amiază și membrii au legături de trenuri în toate părțile. Trăsuri până la gară — ca la sosire.

III

Membrii, cari întreprind excursiunea la expoziția din București, pleacă dela gara Băilor Herculane spre Orșova Vineri în 25 August (7 Septemvrie) la 1 oară după amiază.

Excursioniștilor li-s'a pus în vedere o reducere de 75% pe calea ferată română și cvatir gratuit.

Din București se pot face excursiuni la Constanța, Sinaia etc. cu aceleași favoruri de călătorie.

Excursioniști, căroră li-s'a pus în vedere favoruri pe căile ferate române, trebuie să aibe pașapoarte de trecere în România.

Cu scoaterea pașapoartelor prezidiul Reuniunii a încredințat pe dl Dr. Cornel Jurca, avocat în Lugoj, căruia membrii au să-i trimită descrierea personală (Személyleírás) compusă în regulă și 2 coroane de pașaport.

Pe un pașaport pot fi introduși și familianții singuraticilor membri, în care caz în descrierea personală a membrului se introduc cu numele și cu etatea lor familianții.

Descrierile personale și suma de 2 cor. să se trimită d-lui Dr. Cornel Jurca până Luni în 21 August st. v. Întârzieri dela această zi nu se vor lua în considerare.

Pașapoartele precum și biletele de legitimație pentru excursiunea la București se vor

distribui membrilor prin președintele Reuniunii cu ocaziunea Adunării generale precum și în decursul călătoriei spre România.

IV

Acei membrii ai Reuniunii, cari participă numai la excursiunea din București, au să-și întocmească astfel trebile, ca Vineri în 25 August (7 Septemvrie) să fie pe trenul, ce sosește la 1 oară în Băile Herculane și imediat pleacă spre Orșova — de sine înțeles având bilete de călătorie până la Orșova, eventual până la Verciorova.

NOTĂ. Ori ce alte informațiuni, cetite ori auzite, ce sunt contrare împărțirilor noastre, n'au nici o valoare.

Bocșa Montană în 18/31 August 1906.

Ioan Marcu
prezidentul Reuniunii.

Academia română

— Concursuri pentru premii 1906. —

(Continuare)

VIII. *Premiul statului Lazăr*, de 5,000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1909 prin Secțiunea științifică, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre :

Politica agrară a României și înfrurirea ce ea a avut asupra stării economice și sociale a populațiunii rurale. — (Deciz, 20 Martie 1904).

Politica agrară a României, începând dela 1800 până în zilele noastre.

Înfrurirea ce politica agrară de pe vremuri a avut asupra stării morale, sociale și economice a populațiunii rurale.

Autorul, împărțind lucrarea în mai multe epoce, va descrie pentru fiecare, nu numai legislațiunea agrară a fiecărei epoce, dar și reglementarea sa prin ordonanțe sau alte dispozițiuni administrative.

Se va cerceta întru cât unele legi agrare au contribuit la emigrarea populațiunii peste Dunăre și în alte părți.

Înfrurirea legislațiunii agrare asupra populațiunii rurale va fi întemeiată cât mai mult pe documente atât oficiale, cât și particulare.

Va fi binevenită o schițare a legislațiunii agrare a țarilor învecinate cu România.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 1 Septemvrie 1908.

IX. *Premiul Adamachi*, de 5,000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1909, prin Secțiunea științifică, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului :

Studiul țânțarilor din România, ca propagatori ai malariei și cercetarea mijloacelor practice pentru stângerea acestei boale. — (Deciz. 20 Martie 1904).

Autorii se vor conduce după următoarea programă :

1. Descripțiunea amănunțită, originală, a diferitelor specii și varietăți a țânțarilor din diferite regiuni ale țării, comparându-se țânțarii din regiunile cele mai bătuite de malarie cu cei din regiuni mai mult indemne.

2. Un studiu amănunțit asupra țânțarilor, cari la noi transmit malarie, examinându-se anume și locurile unde ei se găsească, când și unde depun ouăle, perioadele dezvoltării lor, când încep să sboare și să înțepe.

3. Anatomia țânțarilor în raport cu dezvoltarea în interiorul lor a diferitelor forme și varietăți ale parazitului malariei.

4. Studiu asupra întinderii malariei și a diferitelor forme ale boalei în toată țeara, pe baza examinării sângelui. Malaria la copii în raport cu boala la adulți și cu rezistența împotriva boalei.

5. Propuneri asupra provenirei boalei în raport cu condițiunile locale, economice, igienice, cu viața și obiceiurile populațiunii în orașe și la țară.

6. Un studiu critic asupra metodelor întrebuintate în diferite țări pentru combaterea malariei în vederea celor cari vor trebui aplicate la noi.

7. Studiu amănunțit, pe baza experiențelor personale, ale unei localități din cele mai bătuite, al măsurilor luate și al rezultatului obținut în combaterea boalei.

8. Un plan practic și dezvoltat în mod amănunțit pentru stărpirea boalei în orașe și la țară.

9. Lucrarea va fi însoțită de fotografii și preparate macroscopice și microscopice originale asupra țânțarilor din țară în raport cu malarie.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 7 Septembrie 1908.

X. *Premiul Neuschotz*, de 2,000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1909, prin Secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre :

Industria casnică la Români, trecutul și starea ei actuală. — (Deciz. 20 Martie 1904).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septembrie 1908.

XI. *Premiul Alexandru Bodescu*, de 1,500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1909 prin Secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre :

Elementul național în poezia lui Eminescu. — (Deciz. 20 Martie 1904).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septembrie 1908. (Va urma)

Varietăți

Intrunire colegială! Colegii, cari în anul 1896 au absolvat s. teologie în Caransebeș, sunt rugați conform promisiunii date — a conveni în 5 Septembrie 1906 la 10 oare, în s. biserică catedrală din Caransebeș. Bocșa-română în August 1906. *Iancu Isfan Stăn. Ioan Popovici*, preoți.

Examen de diferență pentru cursul III. de pedagogie. Conzistorul diecezan a decis, ca toți acei aspiranți, cari au absolvat 6 clase medii și ar dori să între în cursul III. de pedagogie, vor avea să prestece pe lângă examenele normale în ordinațiunea ministerială ddto 19 Martie a. c. Nr. 15460, încă și din Tipic și Cântarea bisericească.

Biserică arsă. În Voiteg, protopresbiteratul Ciocovei, a ars total biserică românească. Cauza nu se știe, dar s'a început cercetarea. Probabil, că s'a aprins din vreo luminare rămasă aprinsă. Nu putem din destul avertiza pe preoții noștri să dispună, ca slujitorii bisericii să nu uite a stinge toate luminările înainte de ce părăsesc biserică.

† **Alexandru Costean.** Din Bogșa-montană primim dureroasa știre despre încetarea din viață a fruntașului Al. Costean, un bărbat integru și bun român, care lasă în adânc doliu familia și un mare cerc de cunoscuți și prietini. Despre acest caz întristată familie a lansat următorul anunț: *Eugenia și Liana* ca fiice, *Demetriu* cu frate, *Johanna Baltezan* și *Maria Marta* ca surori, zdrobiți de durere aduc la cunoștința tuturor rudelor, prietiniilor și cunoscuților, că scumpul lor tată resp. frate Alexandru Costean, după grele suferințe în urma unui accident nefericit, a adormit în Domnul împărțit cu sfintele taine ale muribunzilor Marți în 15/28 August la 6 oare p. m. în etate de 57 ani. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre vecinică odihnă Joi la 17/30 August la 2 oare p. m. în cimiterul gr. or. Bogșa-montană. — Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Societatea pentru crearea unui fond de teatru român și-a ținut adunarea sa generală din ast-an în 28 August n. în Lipova. A luat parte public ales și numărös. Prezidentul societății, dl *Iosif Vulcan* a deschis adunarea printr'un remarcabil discurs, în care a constatat cu multă emfază meritul Bănățenilor și în special al componistului I. *Vidu* din Lugoj în cultivarea muzicei populare. — În ziua primă s'a ținut banchet, iar sara concert cu teatru, dat de dl *Zaharie Bârsan* și trupa D-Sale.

Mulțămită publică. Antistia și reprezentanța comunală din Petrovaselo din cassa comunii politice a dăruit pe sama sfintei biserici din Iabuca (lângă Panciova) 100 cor., care sumă s'a depus la banca „Panciovana“ din Panciova spre fructificare. Se exprimă antistiei și reprezentanței comunale din Petrovaselo mulțămită. *Trifon Miclea* protopresbiter.

În cauza conspectelor de salar se dă în cunoștință învățătorilor noștri, că în scopul aprobării acelea au a se subșterne Consistorului diecezan în 3 exemplare. Blanchetele se capătă numai la Librăria diecezană cu 2 fil. bucata, trimițându-se banii înainte. Totodată se cere, ca pozițiile referitoare la *venitul pământului și al grădinei*, apoi la prețul locuinței și al lemnului să se adeverească prin antistia comunală. Aceasta pentru a evita inconvenientele de a se cere petenților să le completeze.

Ruga dela Lugoj, vestita rugă, a decurs și în anul acesta în mod impunător. După serviciul divin săvârșit cu multă pompă de toți preoții noștri din Lugoj, la care a cântat corul lui Vidu, s'a deschis cu mare solemnitate rugă prin P. O. Domn protopresbiter *Dr. G. Popovici* și doamna *Elena Cădariu*. A asistat multă lume din loc și jur, iară din România s'a remarcat prezența dlui *P. Mărinescu*, profesor la „Liceul Traian“ din Turnu Severin și doamna D-Sale, directoară la „Liceul Model“ de acolo, institutul cercetat de mai multe fetițe din Bănat, ca oaspeți ai familiei Hazi Barbu. Tot oaspeți ai acestei familii a fost și familia *Iliescu* din Turnu Severin. Au mai fost de față dñi *Tiberius Axente*, avocat și deputat și *Cuțui*, tot din Turnu Severin. La rugă a cântat și fanfara dela Brateiu.

Orăvițenii la expoziția din București. Aflăm din izvor sigur, că Orăvițenii vor forma o grupă deosebită și vor merge la expoziția din București. Dâșii vor fi conduși de către însuș deputatul cercului dl *Coriolan Bredicean*, avocat în Logoj. Călea o vor face pe Dunăre și se vor întâlni cu grupele cealalte, adică a Reuniunii din dieceza noastră și cu cea a corurilor la graniță. E frumoasă ambițiunea Orăvițenilor și laudabil zelul deputatului lor, de a face această excursie împreună.

Villa Dănilă Vălușescu din Băile-Erculane oferă locuințe în lunile Septemvre și Octomvre cu scăzământ de 40%. Aviz deci acelor suferinzi, cari din cauza ocupațiunilor de peste vară sunt siliți să facă cură acum.

† **Remus Boldea**, fost învățător în Agadici, protopresbiteratul Oraviței, după un morb scurt de abia 5 săptămâni a reposat și a fost înmormântat în comuna sa natală Borlovenii-vechi. Morbul și l-a atras în urma unei reci mergând la Băile-Erculane. A trăit numai 21 ani. — Fie-i țărâna ușoară și memoria eternă!

Bibliografii

La Tipografia și Librăria din Caranesbeș

se află următoarele cărți ale prof. Dr. **Petru Barbu**:

Istorieare Religioase-morale, I Carte de Religione pentru școalele populare, 30 fil.

Istorieare Biblice, II carte de Rugăciune pentru școalele populare, 30 fil.

Istorieare Bisericești, III Carte de Religione pentru școalele populare, 30 fil.

Catehismul, IV Carte de Religione pentru școalele populare 40 fil.

Carte de Rugăciuni și cântări bisericesti, cu binecuvântarea arhierescă. (Format mic, 160 pagini, broșurată 50 fil., legată dela 60 fil.—10 cor.).

Istoria sântă a Testamentului vechiu, I Carte de Religione pentru școalele medii, 80 fil.

Istoria sântă a Testamentului nou, II Carte de Religione pentru școalele medii, 80 fil.

Posta Redacțiunii

Dlui A. C. în C. V-am făcut pe plăcere: Salutări C.

Dlui R. S. inv. în B. În forma cum se prezintă articolu DTale nu se poate publică. Nu ții cont nici de regulele ortografice mai noaue, după cari se culege foaia. Dealtmintrelea, dupăcum suntem informați, se va dispune în școalele din întreaga noastră dieceză întroducerea ortografiei „Academiei Române“. Articoli scriși în ortografii proprii numai incurcă pe culegători.

Licitațiuni minuende

Pe baza încuviințării Ven. Consistoriu diecezan dtdo 19 Iulie a. c. Nr. 2803 E ex 1906, să escrie licitațiune minuendă pentru repararea sfintei biserici, a casei bisericesti și a casei parohiale, precum și pentru îngrădirea cu scânduri a cimiterului din centru din comuna **Recița-montană**, cu prețul de esclamare 1460 cor. 10 fil.

Licitațiunea se va ține în 10 Septemvre st. n. a. c. (27 August) la 3 oare d. a.

Reflectanții vor avea să depună la începutul licitațiunii vadiul de 10% din prețul de esclamare în bani gata ori în hârtii de valoare.

Specificatiunea de spese se poate vedeă la oficiul parohial.

Recița-montană în 3/16 August 1906.

[65] 2—3

Ioan Popoviciu preot.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistor diecezan dtdo 4 Iulie 1906 st. v. Nr. 2584 B ex 1906 și în conștelegere cu P. O. Domn protopresbiter tractual, prin aceasta se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea de nouă a bisericii gr. or. rom. din **Cacova** (Kákova, comitatu Krassó-Szörény) pe ziua de 3/16 Sept. 1906 la 3 oare d. a. în localitățile școalei din loc.

Prețul de esclamare este 71.501 cor. 63 fil.

Doritorii de a întreprinde acest lucru, au a depune vadiul de 10% în bani gata sau obligațiuni de stat. înainte de începerea licitațiunii.

Numai acei întreprinzători se vor admite la licitațiune, cari sunt evalificați în arta zidirei și vor da revers comitetului parohial că cunosc pe deplin atât planul și specificațiunea de spese și măsuri, precum și condițiunile de licitațiune, cari până la ziua licitațiunii se pot vedeă la oficiul parohial din loc.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a preferi pe măestrii întreprinzători probați și esperti, despre a căror prestațiuni și-au câștigat deplină convingere.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în Cacova la 23 Iulie (5 August) 1906. [62] 3—3

Ioan Cioc
not. com. parohial.

Ștefan Lipovan
prezidentul com. parohial.

Pe baza încuviințării Venerabilului Conzistoriu diecezan dtto 14 Iuliu a. c. Nr. 1624 Șc. se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a unei case bisericești corespunzătoare pentru instrucțiunea tinerimei școlare gr. or. rom. din **Ghilad** protopresbiteratul Ciacovei.

Prețul de esclamare e 8212 cor. 86 fil.

Licitațiunea se va ține în 20 August (2 Sept.) a. c. la 10 ore a. m. în sala școalei gr. or. rom. de prunci din Ghilad.

Planul de zidire și specificațiunea de măsuri și spese se poate vedea în fiecare zi la oficiul parohial din loc.

Reflectanții vor depune la începerea licitațiunei vadiul de 10%.

La licitațiune se vor admite numai concurenți cvalificați și cu renume bun.

Ghilad, din ședința comitetului parohial ținută la 30 Iuliu 1906. 3—3 [63]

Aureliu Drăgan m. p.
președ. com. parohial

Romulus Biora m. p.
not. com. parohial.

Concurs

Pentru întregirea definitivă a postului de *învățător* la școala confesională gr. or. rom. din **Bichigi**, protogresbiteratul Făgetului să escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. Pentru conferințe 12 cor.
3. Pentru scripturistică 6 cor.
4. Pentru adunarea generală 20 cor.
5. Pentru lemne 120 cor. și adică : 40 cor. pentru sala de învățământ, iar 80 cor. pentru învățător. Lemnele are alegândul învățător a și-le aduce pe spe-sele sale.
6. Pentru participarea la înmormântări, unde va fi poftit, una coroană, iar cu liturgie două cor.
7. Locuință liberă în edificiul școalei cu grădină de 800 □.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică și scripturistica în comitetul și sinodul parohial.

Redactor responsabil: **Dr. Petru Barbu**

Pentru serviții prestate înainte de ocuparea acestui post comuna nu acoardă alesului nici un fel de emolument decât cele indicate aici.

Preferiți vor fi cei apți pentru conducerea corului ocal.

Doritorii de-a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile instruate conform normelor din vigoare în termenul prescriș, la oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al tractului Făget.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, dar nici decum în ziua de alegere.

Bichigi din ședința comitetului parohial ținută la 30 Iulie 1906.

3—3 [64]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: **Sebastian Olariu** m. p. protopresbiter tractual.

În totdeuna bani în buzunar

Până la 200 sau 300 coroane lunar, profit pentru doamne și domni din toate clasele și pretutindeni prin reprezentanțe, lucrări de mână, adrese etc. pentru articole de con-sum. Detalii sub **MERCUR, Nürnberg, Fürtherstrasse 78.**

[61] 3—10

Se află de vânzare la Libr. diec. în Caransebeș

CARTE DE RUGĂCIUNI

și

Cântări bisericești

Întocmită

Cu binecuvântarea Prea Sântiei Sale
Domnului Episcop diecezan

Nicolae Popea

de

Dr. Petru Barbu

Caransebeș, 1904

Tipografia și Librăria diecezană.

Prețul unui exemp. dela 50 fl. până la 20 cor.

Tiparul și editura Tipografiei diecezane în Caransebeș.